

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: MAY- 2025
SIXTH SEMESTER

9. A banker who makes payment of negotiable instrument is called, _____
 - a) paying banker
 - b) Endorsee
 - c) collecting banker
 - d) banker
10. Banking Regulation Act, _____
 - a) 1949
 - b) 1993
 - c) 2008
 - d) 1847
11. The person to whom the amount mentioned in the promissory note is payable is known as _____.
 - a) Endorser
 - b) Payee
 - c) Endorsement
 - d) Banker
12. _____ is generally a person who for consideration became possessor of a promissory note, bill of exchange or cheque.
 - a) Drawer
 - b) Endorser
 - c) Holder in due course
 - d) Holder
13. Promissory note contains an unconditional _____ to pay.
 - a) order
 - b) promise
 - c) request
 - d) None of these

Q. 2) Write Short Note (Any 3)

(15)

1. Promissory Note
2. Hundies
3. Specimen of Cheque
4. Contents of Protest
5. Bill of Exchange

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2)

(20)

1. Write a detail note on Collecting Bankers.
2. Write a note on K.Y.C.
3. State and explain the types of cheques.
4. Discuss the various features of Promissory Note.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one)

(15)

1. Explain various provisions of banking regulation Act 1949
2. Explain the various aspects of Project Appraisals.
3. Explain the duties and rights of paying bankers.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुणदर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)

१. बँकेतील सेफ डिपॉझिट लॉकर धारक आणि बँक यांच्यातील संबंध म्हणजे
अ) कर्जदार आणि धनको
ब) विश्वस्त आणि लाभार्थी
क) पट्टीदाता आणि भाडेकरू
ड) बेलर आणि बेली
२. खातेदाराचा मृत्यू झाल्यास बँकरकडे चा अधिकार असतो.
अ) वजावटी अधिकार
ब) बंद
क) स्वयंचलित खाते
ड) चालू
३. ही किंमत विमापत्र तारण म्हणून स्वीकारताना बँकाना विशेष महत्त्वाची असते.
अ) तारण
ब) नजरगहाण
क) अभिहस्तांतर
ड) सोड किंमत
४. चलनक्षम दस्तऐवज दुसऱ्याकडे हस्तांतर करण्यासाठी त्याच्यामागे स्वाक्षरी केली जाते त्यास म्हणतात.
अ) हस्तांतर
ब) पृष्ठांकन
क) निशेधिकरण
ड) यापैकी काहीही नाही
५. बँकिंग कंपनीच्या स्थापनेसाठी, बँक व्यवसाय प्रारंभ करण्यासाठी परवाना कडून दिला जातो.
अ) रिझर्व बँक
ब) कंपनीच्या नोंदणीकरिता
क) कंपनी लॉ बोर्ड
ड) यापैकी काहीही नाही
६. जर धनादेशावर अंकामध्ये व शब्दांमध्ये नमूद केलेल्या रकमेमध्ये फरक असेल तर मध्ये लिहिलेली रकम ग्राह्य धरली जाते.
अ) अंक
ब) शब्द
क) लहान
ड) यापैकी काहीही नाही
७. विनिमय पत्रात पैसे देण्याची असते.
अ) आज्ञा
ब) वचन
क) विनंती
ड) यापैकी काहीही नाही
८. चलनक्षम दस्तांची व्याख्या कलमामध्ये दिली जाते.
अ) कलम १३
ब) कलम ११
क) कलम १२
ड) कलम १४
९. जो बँकर हस्तांतरक्षम दस्तांची रकम देय करते त्याला असे म्हणतात.
अ) प्रदायी बँकर
ब) पृष्ठांकन प्राप्तकर्ता
क) संकलन करणारा बँकर
ड) बँकर
१०. बँकिंग रेग्यूलेशन अॅक्ट
अ) १९४९
ब) १९९३
क) २००८
ड) १८४७

११. दस्तावेज दुसरीकडे हस्तांतर करण्यासाठी त्यामागे स्वाक्षरी केली जाते त्यास म्हणतात.

अ) पृष्ठांकनकर्ता

ब) पृष्ठांकन प्रसकर्ता

क) पृष्ठांकन

ड) यापैकी कोणतेच नाही

१२. म्हणजे प्रतिफळाचा मोबदला घेऊन हस्तांतरक्षम दस्तांना धारण करतो.

अ) आदेशक

ब) पृष्ठांकनकर्ता

क) यथाविधी धारक

ड) धारक

१३. वचनपत्र यामध्ये पैसे देण्याचे असते.

अ) आज्ञा

ब) वचन

क) विनंती

ड) यापैकी काहीही नाही

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. वचनपत्र

२. हुंडी

३. धनादेशाचा नमुना

४. निशेधाचा तपशील

५. विपत्र

प्र. ३) खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. धनादेशाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

२. वचनपत्राच्या विविध वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

३. वसुलीदार बँक यावार सविस्तर टिप लिहा.

४. के.वाय.सी. वर सविस्तर टिप लिहा

प्र. ४) खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. बँक नियमन कायदा १९४९ मधील विविध तरदुदी विषद करा.

२. प्रकल्प मूल्यमानपाचे विविध मार्ग स्पष्ट करा

३. प्रदायी बँकेची कर्तव्ये आणि अधिकार स्पष्ट करा.
